

Lukács Zsolt műfordításai

JURIJ HUDOLIN (1973)

SZÓL A NŐ 10.

Amikor Máriára, életem nőjére
emlékszem, verejték-
cseppek öntenek el,
hangom megremeg,
mint utolsó szavai
a zsidónak tusolás előtt
Auschwitzban.

És feltehetőleg azért, mert
nyakas vagyok és mert nem hiszem,
hogy magam előtt majd mindent lerombolok
és ízlésem szerint rendezek el, le-
fogadom, hogy Máriával
hősiesen elfogyasztunk még
egy éjjelt, az ágyban vagy csupán
az asztalnál, legyen bár ez létünk egyedüli
pedálja, mely forgatja azt vagy
mégse.

SZÓL A NŐ 7.

Se félelem se jövődő nincsen.
Mi a vitalizmus generációja vagyunk,
kezünkkel a szoknya alá nyúlnánk
és távolságtartással szemlélnénk Cioran
népbutítását.
A tisztelettel s a múlttal növekszik
az egónk, a gyengédségi fok
meghatározója pedig a tea és a pálinka,
egyenlő mértékben elosztva.
A nők igazi lények, hogy gondolkodásra késztessenek,
ezért nem is kedveljük a klisészerű circulus
vitiosus filozofikus kérdéseket.

ANAKONDA

egy anakonda kárieszét nyaltam
fizetségül elsuttogott nekem egy történetet a végről
kárieszének nedve
felhígította a gerincvelőm
ah még csak ekkor derült ki a történet
a temetőkről
ó anakonda te kígyó ne röhögj
életem története fölött

MINEK

emlékszel krisztusnak
 a fogai közt hogyan ropogott
 és hogy úsztam veled
 és hogy itta ki az óceánt
 és hogy vett el tőlem téged
 és hogy küzdöttél a széllal szemben
 és hogy milyen csillagillat áradt
 és hogy nyaltam kárieszét a napnak
 és hogy aludtuk át az évszakokat

ISTENVELED

marginalizmus a kozmoszban
 ami nem akar az én arcommá válni
 miért kéne élnem
 és hazudnom hogy szeretlek titeket
 meghalni elfeledni ember
 lenni rétorizmussal telten
 élni merre
 ilyen jelzések közepette
 mindig az üres elmúlás
 tűzének színhelyén állsz

PRIMOŽ ČUČNIK (1971)

SZONETT

Korán kellett felkelned, hogy félig
 álmosan a 7:15-ös vonatot elérjed,
 hisz jól tudod, az ember tervez...
 az egész csak egy szerelmes vers.

Kevés hiányzott és szinte majdnem lekésted,
 amikor a kalauz a jegyeket lyuggatta,
 az álmokat is kilyukasztotta. Én egészen
 másról álmodoztam, mégse valósult meg.

Mert nem azért vannak, hogy megvalósuljanak.
 Délután már Budapesten lesznek, New
 Yorkban és az álmok: kilenc órai eltéréssel,

az álmok gyakran feneketlen mélységbe
 utaznak. Hisz jól tudod, későn kellett felkelnem...
 az egész csak egy szerelmes vers.

SZÉPSEMMI

apámnak és anyámnak

Bütyökkel, erekkel és öregedéssel teli asztal,

kávé és száraz kenyér illat,
az estéli kemence füstje,
a fény közepe a terítõn fénylik vissza.

A térség egyszerű lélegzése
és a pontosan megszámlolt apró morzsák,
sebek ezek isten országának a törzsökén,
ahol férj és feleség alszanak,
mint vigaszra lelt két gyermek.

A bütykök megpuhulnak, a róka gombák
elszaporodnak, az öregedés pillanatában
a fák erezte megduzzad, mindez kirajzolódik
az asztal szûk könyvében.

Az üres hit és az egyszerű
áldozati tyúkok.
A tigris, boldogságtól és golyótól menekülten,
A barlang, az õ alvására kiasva,
mely mellett férj s feleség virraszt.
Senki sincs, ki elringatná õket.

A szép semmi az utolsó állomás.
A férfit legyõzi az álom
és a sötét fal szétzúzza a földet,
amikor az asszony virraszt és

szoktatja magát a magányhoz,
kicsi gombákat ápol,
a talajt finoman forgatja,

mígnem a fényes hajnalnak szóló
áldozatukat a hosszú alkony
meg nem szakítja.
Az alig halható, áldásos,
megbízható álom.

EURÓPA 5000 ÉVE

1.
A struktúra sokkal bonyolultabb,
mint az athéni agora alaprajzán, vázlatán,
de hasonlóan funkcionál.

Városi emberek róják a tereket
és környék konkrét zenéjét hallgatják.
A csatornában galambok fürdenek

és lefröcskölnek az alul ülõket, a tea szerelmeseit.
A tea ceremóniáját Keletrõl hoztuk be.
A grúz zöld teának semmi köze Grúziához.

Az orosz fekete vagy az indiai zacskós, azok jók,
hogy feldobjanak. Saját véleményünkkel
érkezünk ide, még ha semmilyen sincsen.

A régi görögök megadják számunkra a keretet
 az imaginárius beszélgetéshez.
 Galambok szarnak az »athéni agora alaprajzára«.

10.

Gondolatban elszámolsz röviden tízig
 és akkor már Európában leszel.
 Ellenben a változás nem lesz teljes.
 Tanácsokat kell majd meghallgatnod,
 halom tanácsot és alaptalan találgatást.
 De ez boldoggá tesz, ez a szituáció: a tudatlanság

folytonos lángja, képmutatás nélkül, hogy ismered.
 Az élet sohase meggondolatlan teljesen,
 gondtalan avagy reménytelen. Saját ingadozásod

és döntésed áldozata maradsz,
 melyek »ide és most« helyeznek,
 függetlenül attól, mit írnak.

Az igazság e pillanata transzparens lesz.
 Úgy ahogy a nappal váltja az éjjelt, úgy amint
 pályáiban a reggel csak magában beszélget.

Király Ferenc
 Vortex, 2006.

ALEŠ ŠTEGER (1973)

FAL

Nem múlik el nap, hogy ne gondolnál arra,
te is ki lettél a világból falazva.
Perspektívádtól megfosztottak. Kitagadtak.

Nem múlik el reggel, hogy ne esküdnél meg, még
ma szétrombolom azt a falat, és nem pedig késő este,
mikorra kidőlten térsz vissza. Ellenállásod lényegtelen.

Senki sincs, aki az ellentétek biztonságával tüntetne ki.
Maguktól nyílnak szét a téglák, lágyan, mint az órák.
Átengednek, mielőtt tenyered még érintené őket.

Jóllehet semmiféle másik oldal sincs, semmiféle más táj.
Sehová se jutsz el és sehol, semmi se tart meg téged.
Falad sincs, ahol mindennek vége lehetne.

És a sehol senki soha a te falad.

EURÓPA

Még mindig árulod a történet, hogy a törökök
Bécs portái előtt sátraikat csak cselből dúlták fel.
Hogy magukat kebab árusoknak álcázva
még mindig a megfelelő pillanatra várjanak,
hogy kioszkjaik mögül előtörve agg nyakad elvágják.

Jóllehet törzsed már végleg letűnt
a mocsarakban, barbár páncéljaidban
s már magad se különbözteted meg a gót koponyát
a szláv koponyáktól, az angol s a frank koponyáktól,
még mindig hiszed, hogy egyedül csak fiad halála fiatalít meg.

Még mindig azt gondolod, hogy mindnyájunkat átverhetsz.
Amikor fáradt szemem lehunyom, telt, szőrös
nő képében jelensz meg előttem, aki horkolva vajúdik,
majd férfiként, aki titkon onanizál mellette a sötétben,
Amerika után epedve.

HAZATÉRÉS

A kanyargós lépcsőkön,
a cserepes fonnyadt virágok körött,
virágzó rozsdá.

A poggyászok, szennyessel és régi
kérdésekkel gyömöszölten, bizonytalanná tesznek.
Az aggodalom mintha küszöbtől-küszöbig vándorolna.

Az utolsó négyszáz kilométert csendben töltöttük el.
Egyikünk se tudja, vajon lehetséges lesz-e
az érkezés csendjét is végighallgatnia.

A fürdőszoba tükörében a tekintet,
mely elől oly messzire vetődtem,
egy pillanatra se tévesztett szem elől.

TOMISLAV VREČAR (1977)

CSIRKÉT ÉS FRISS KRUMPLIT HAJIGÁLUNK A KÁLYHÁBA

Mint egy sáska vetem magam a szenvedélyeimre
bennük égek, magamat falom, mustármagot hányok,
Khalo cica nyávog és emlékezetemben felidézem
azokat a könyvtárakat,
a csendes katakombákat, ahol loptam, amennyit csak
tudtam,
amikor meglovagoltam Rimbaud-t, repültem, nem
tudtam,
hogyan ez a költészet, tudtam, hogy létezett,
hogyan létezik, és jobban éreztem magam.
Mindezek a címek készületlenül értek,
mint az elszánt szüzet, mindenünnen befogadtam őket,
az egyedüli módszer az ágyban volt, olvasol az ágyban,
kefélsz az ágyban, magadban, ha időt szakítasz rája.
A késő reggelben magvak repkedtek, az ágy
részeg hajóvá vált, a test a szavakkal
hált,
közéjük hatolt és gyermeki barázdáit megvágta,
reggelre a világ hosszú tovarebbenő vonásnak
tűnt,
semminek se volt már értelme, minden
fehér papírlappá vált
és a betűk készségesen ropták az izzó táncot,
ahol a talaj éhes realitással ragyogott,
melyeken keresztül arcok táncoltak, átkok,
otthoni érzések,
a sikamlós obszcén testvériség, mely megbélyegezte
a marhák vállát
s azok maguktól akadtak a kampóra.

ÉRTELMESE

A költő bármit tehet:
megtagadhatja saját költészetét,
irodalmi bürokratává válhat,
megriadt homokossá,
az állam miniszterévé,

részeg disznóvá,
 a legnyálkásabb humanistává,
 rabszolga kereskedővé,
 bőrzei alkudozóvá és Vesna Milek*
 összes képzelet szülte szeretőjének húsává,
 mindezt egyszerre is megengedheti magának,
 mániákus ciklomotorikussággá is válhat,
 még rendőr is lehet belőle,
 angina pectorisban haldokló
 tehetséges kézilabdázó
 lehet a rezsím kedvence
 és láthatatlan hópehellyé alakulhat,
 fertőző forradalmakat szíthat,
 főnix madárrá válhat és arctalan
 ölelésekben kezdheti el ébredését,
 vagy a vak szerelem halálos áldozatává
 és hasonló baromságok...

*Vesna Milek – publicista, esszéista, író, számos visszhangot keltő interjú szerzője és az új generáció közismert egyénisége

FÉNYESSÉG

Bach, te ördög!
 Te, aki zongorával puhítod kékké az éjjelt,
 teszed nyálkássá Ljubljanát, hogy bájosan másszak rajta át.
 Duettben, ívlámpával gyújtjuk meg lehetünket,
 dallammal rendeljük magunk alá a képzelet legelőit,
 a ganajt arannyá, az aranyat ganajjá változtatjuk át.
 Te, Bach, egyáltalán ismersz engem?
 Kisajátítalak, magaménak vallak,
 hisz a magányban csendesen kóstolgtalak.
 Ó, jaj, kinn a világ még mindig arat,
 vedel, a fiatal hús fölé magvakat köpdös,
 megfosztja fiatalságát, szemébe csuláz és melengeti azt.
 Megragadom a gordonkát, testembe hatol, mely aztán át-
 ölel engem,
 átugrom a nemiséget és testembe szántom,
 mely feltornyosul, mint az útravaló takaró a neurózisom
 felett.
 S majd csak a fúga riaszt fel, megégeti a vérem, hogy
 szinte fejbe vág,
 egy lényt ölelek át, aki nem érdeklődik az arcom iránt.
 Nyomaim otthagynom az éj rostélyán, mandulákat
 engedek a hold ölébe,
 a messze távolban farkas tekereg, semmi gond, ez csak egy
 bekapcsolt televízió,
 ezernyi éji molylepke a szemcsés orgián, a sercegő
 képernyőn,
 a valótlanon, fényélesség nélkül,
 úgy tűnik, mintha ezek silány köpetek lennének, és senki
 se lángol.

Király Ferenc
Sirályok, tenger és halak, 1959.